

**מינהל הגמלאות
מינהל הכספים**

26 אוקטובר, 2005
כג' בתשרי, תשס"ו

חוזר כללי 175/05
מינהל הגמלאות / 353
כספים / 1997

אל : מנהלי הסניפים
מנהלי תחומים בגמלאות ובכספים
מנהלי סניפי משנה
סגנים, מנהלי מחלקות ורכזים
פקידי תביעות
פקידי הדלפק הקדמי

**הנדון : מסירת מידע מטעה למוסד, סעיף 327 לחוק הביטוח הלאומי
וסעיף 20א לחוק הבטחת הכנסה**

1. כללי

במסגרת חוק ההסדרים לשנת הכספים 2005, שונה סעיף 327 לחוק הביטוח הלאומי, ונקבעו בו כללים חדשים, במקרים בהם תובע גמלה או מקבל גמלה, מסר למוסד מידע מטעה ביוזעין, או נמנע מלמסור מידע ביוזעו שיש בכך להשפיע על זכותו לגמלה.

האמור בחוזר זה חל גם על גמלאות שלפי חוק הבטחת הכנסה, חוק לפיצוי נפגעי גזת, והסכמים שלפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי כגון : גמלת ניידות וגמלאות זקנה מיוחדות.

תחילת תוקפו של שינוי זה הוא ביום 1.4.05 והוא חל על אחד משני המצבים הבאים :

(1) תובע גמלה או מקבל גמלה שהמוסד נוכח לגביו * שמשר מידע מטעה מיום 1.4.05 ואילך או נודע למוסד עוד לפני 1.4.05 כי מדובר במידע מטעה, והתקבלה החלטה בעניינו החל מיום 1.4.05 ואילך.

(2) תובע המקבל גמלה והמוסד נוכח לגביו * שנמנע ממסירת מידע בידעו שיש לכך השפעה על זכותו לגמלה מיום 1.4.05 ואילך, או נודע למוסד על הימנעות ממסירת המידע כאמור עוד לפני 1.4.05 והתקבלה החלטה בעניינו החל מיום 1.4.05 ואילך.

* יצויין כי לעניין זה מפעיל פקיד התביעות שיקול הדעת בדומה להחלטות אחרות לעניין זכאות, מעמד וכו'.

2. משמעות השינוי

הכללים החדשים מטילים סנקציות על תובע גמלה כאמור : תמנע ממנו האפשרות להגיש תביעה חוזרת לגמלה זהה למשך 90 ימים, אלא אם שילם דמי טיפול בסך 400₪, ותופחת הגמלה אם ימצא כי הוא זכאי לה.

3. הגדרות

"מידע מטעה" – ידיעה כוזבת, בין בעל פה ובין בכתב, או מסמך מזויף.

"מסמך" ו"זיוף" – כהגדרתם בסעיף 414 בחוק העונשין (נוסח הסעיף מצורף כנספח א').

יש להתייחס לכל סוגי המידע המהווים בסיס להחלטה כגון נתונים אישיים, כתובת, חשבונות בנק, תחילת עבודה, תלושי שכר, הכנסות, נכסים, מסמכים רפואיים, זכאות לתגמולים כלשהם ועוד.

יש להדגיש שגם אם המידע היה מצוי במוסד ואולם התובע מסר מידע אחר ביודעין או הסתירו יש להפעיל נגדו הסנקציות שפורטו.

במקרים בהם הוגשה תביעה למוסד והתובע "דילג" על אחת השאלות או הפרטים המהווים בסיס להחלטה, יש לשלוח לו מכתב ולבקש שיתייחס לשאלה זו.

בענפים בהם מופעל תהליך "תביעות מושלמות", יש להחזיר לתובע את טופס התביעה או הדף הרלוונטי לתביעה עם מכתב לוואי.

4. הנחיות

הוכח להנחת דעתו של המוסד, כי תובע גמלה או מקבל גמלה מסר למוסד מידע מטעה ביודעין, או נמנע מלמסור מידע ביודעו שיש לו השפעה על זכותו לגמלה ופקיד התביעות החליט לדחות בשל כך את התביעה לגמלה, כולה או חלקה, או להפסיק בשל כך את הגמלה המשתלמת, כולה או חלקה, יש לפעול כדלקמן:

א. נדחתה התביעה לגמלה במלואה או בחלקה, או הופסק תשלום הגמלה במלואו או בחלקו, לא יוכל התובע להגיש תביעה חוזרת **לגמלה זהה לתקופה של 90 הימים** מהיום שבו הודיע המוסד לתובע על החלטתו, אלא אם שילם התובע **דמי טיפול בסך 400 ₪** (שיעודכן מידי שנה בהתאם לעלית המדד).

המשמעות היא, שאם התובע יבקש להגיש תביעה חוזרת לאותו סוג של גמלה לא יוכל לעשות כך, אלא אם ישלם דמי טיפול. אם לא ישלם, יאלץ להמתין 90 יום עד שתהיה לו אפשרות להגיש את התביעה החדשה.

תביעה לגמלה זהה – לאותו סוג גמלה בדיוק גם אם מתייחסת לתקופה שונה מזו שלגביה נדחתה התביעה או הופסק התשלום. כלומר, בתביעות לגמלאות אחרות (אף אם מדובר באותו ענף ביטוח) סנקציה זו אינה מופעלת.

לדוגמא: אם נדחתה התביעה לדמי פגיעה עקב מסירת מידע מטעה, רשאי התובע להגיש תביעה לדמי תאונה והסנקציות לא יופעלו.

ב. הוגשה תביעה חוזרת לגמלה זהה בטרם חלפו 24 חודשים קלנדריים מהחודש שבו הודיע המוסד לתובע על החלטתו להפסקת הגמלה, או דחייתה, כולה או חלקה, עקב מידע מטעה שמסר, יופחתו מהגמלה החדשה שהוגשה 25% עבור 3 החודשים הראשונים **שלאחר** הגשת התביעה. אין חובה שחודשי ההפחתה יהיו רצופים.

מקרים בהם מדובר בגמלה חד פעמית, כגון מענק, הסכום יופחת ב- 25% מהתשלום החד פעמי.

אם הזכאות היא לתקופה קצרה מ-3 חודשים שלאחר הגשת התביעה, יופחתו החודשים שעומדים לזכות המבוטח ויסומן במערכת העניין, כדי שאם תהיה לו זכאות עתידית תוך 24 חודשים ממועד ההודעה כאמור, תושלם ההפחתה.

לדוגמא:

מבוטח הגיש תביעה לדמי אבטלה בתאריך 1.3.05. בבדיקה שערך פקיד התביעות התברר שתלושי השכר שמסר היו מזויפים והוא לא עבד בחברה שדיווח. תביעתו נדחתה ביום 15.4.05.

ביום 1.2.06 יגיש תביעה לדמי אבטלה ויציין שהוא מובטל החל ב-1.1.06. והתביעה תאושר. מאחר שעדיין לא חלפו 24 חודשים מיום 15.4.05 (היום בו הודיע לו המוסד על הדחייה), יש להפעיל נגד התובע הסנקציות המפורטות בחוק. היינו, להפחית 25% מ-3 החודשים הראשונים שלאחר הגשת התביעה שבעדם זכאי לגמלה.

במקרה זה הסנקציות תופעלנה החל ב-1.2.06 (יש לבחון את התקופה שלאחר הגשת התביעה). לפיכך, במקרה זה יופחתו 3 חודשי התשלום החלים מ-1.2.06 ואילך גם אם אלה לא שולמו ברציפות.

ג. הכללים האמורים בסעיף קטן א' לעיל, יחולו גם אם הוחלט לאשר כאמור תביעה באופן חלקי או להמשיך תשלום חלקי של גמלה. במקרים אלה יופחתו 25% מהגמלה המגיעה, למשך 3 חודשים שלאחר החלטת המוסד או 25% מגמלה חד פעמית.

לדוגמא:

גבר מקבל גמלת הבטחת הכנסה עברו ועבור אשתו. בבדיקה תקופתית שערך המוסד מסתבר, שהאישה החלה לעבוד והכנסתה מקטינה את שיעור הגמלה ומידע זה לא דווח למוסד. המידע התגלה ביום 15.4.05. במקרה זה תופחת הגמלה עבור החודשים אפריל, מאי ויוני 2005 ב-25%.

יש להדגיש שסעיף זה אינו גורע מאחריותו הפלילית של מוסר המידע ובמקרים שיש הצדקה לכך, יש להגיש תלונה במשטרה

כפי שצויין התיקון בתוקף החל ב-1.4.05 וההנחיות בחוזר חלות לגבי מקרים שהתגלו החל ממועד זה ואילך כמפורט לעיל.

ד. תשלום דמי טיפול

פונה התובע שמסר מידע מטעה, ומבקש לשלם את דמי הטיפול, יופנה לפקיד כספים ובקרה בסניף לתשלום הסכום בבנק או בכרטיס אשראי (דוגמת מכתב ראו בנספח ב'), הסכום ירשם תחת סעיף תקציבי מספר 21044136. פקיד התביעות יאפשר לתובע להגיש תביעה חוזרת בטרם חלפו 90 ימים ממועד ההפסקה או הדחייה, רק אם תוצג לפניו הוכחת התשלום, שתצולם ותתויק בתיק.

ה. שימוע וערעור

כל החלטה שמקבל פקיד התביעות בהתאם לכללים שלפי סעיף זה, תהיה לאחר שניתנה לתובע הגמלה או למקבל הגמלה הזדמנות לטעון טענותיו בכתב תוך 45 ימים ממועד ההודעה. כל עוד ולא חלפו 45 הימים לא תינתן החלטה ולא תדחה תביעה או יופחת תשלומה.

נדחתה התביעה לגמלה במלואה, או בחלקה או הופסק תשלום הגמלה במלואו או בחלקו, לפי הכללים האמורים, במכתב הדחייה יש לציין כי המבוטח יאלץ להמתין 90 יום עד שתהיה לו אפשרות להגיש את התביעה החדשה וכן את המשמעות אם תוגש תביעה לגמלה זהה בתוך 24 חודשים ממועד הודעת המוסד כאמור. אנו מבקשים להעביר את המקרים הראשונים לאגף המתאים כדי לגבש יחד עם הלשכה המשפטית נוסח מכתב מתאים.

עדכון המערכות הממוחשבות .1

מאחר שהמערכות הממוחשבות אינן ערוכות עדיין לביצוע תיקון החוק, יש להפעיל התיקון באופן ידני. אנו נערכים לעדכון המערכות בהתאם. בתום 6 חודשים ממועד החוזר, נערוך בו שינויים לפי התגובות והנסיון שיצבר. יש לעדכן את המסך הלבן/גליון ההתכתבות, שיש במקרה זה להפעיל את הסנקציות שבסעיף 327 אם תתקבל תביעה חדשה עם כל המשתמע מכך.

באחריותו של מנהל תחום הגמלאות בסניף לרכז רשימת התיקים בהם יושמו ההנחיות בחוזר לצורכי בדיקת אופן והיקף היישום, לרבות מקרים בהם לא הוגשה תביעה חוזרת.

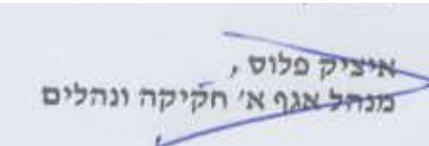
במקרים שלסניף יש ספק אם יש מקום להפעיל את הסנקציות שבסעיף, יש להתייעץ עם האגף הרלוונטי במשרד הראשי.

לחוזר מצורף נוסח החוק כנספח ג' וגליון מעקב למנהל התחום כאמור בסעיף זה כנספח ד'.

ב ב ר כ ה ,

מוטי עמרן
מנהל אגף א' ארגון וסניפים

איציק פלוס,
מנהל אגף א' חקיקה ונהלים

העתק: גב' ורד שהרבני, עו"ד – לשכה משפטית - משרד ראשי
גב' לאה ישראל – ס. ראש מינהל הכספים

נספחים

נספח א'

414. בסימן זה -
"דבר" - מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה;
"מרמה" - טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת; ו"לרמות" - להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל;
"מסמך" - תעודה שבכתב, וכל אמצעי אחר, בין בכתב ובין בצורה אחרת, העשוי לשמש ראיה;
"זיוף" - אחת מאלה:

- (1) עשיית מסמך הנחזה להיות את אשר איננו, והוא עשוי להטעות;
- (2) שינוי מסמך - לרבות הוספת פרט או השמטת פרט - בכוונה לרמות, או ללא סמכות כדין ובאופן הנחזה כאילו נעשה השינוי בסמכות כדין;
- (3) חתימת מסמך בשם פלוני ללא סמכות כדין, או בשם מדומה, באופן העשוי להיחזות כאילו נחתם המסמך בידי פלוני;
"שיק" - כמשמעותו בפקודת השטרות, לרבות שטר חליפין משוך על אגודה שיתופית לאשראי שהוא בר פרעון עם דרישה;
"בנקאי" - האדם שעליו משוך השיק.

נספח ב'

_____ תאריך _____ סניף

אל: פקיד הכספים והבקרה

הנדון: תשלום אגרה – סעיף 327 לחוק הביטוח הלאומי וסעיף 20 א לחוק הבטחת הכנסה

מר _____ ת.ז. _____ חייב בתשלום אגרה בסך של * _____ ש"ח כדי שיוכל להגיש

תביעה נוספת לגמלה: _____ (יש לציין את סוג הגמלה).

אבקש לגבות את התשלום ולאשר בספח המצורף שהאגרה שולמה.

ב ב ר כ ה

פקיד תביעות

* ניתן לשלם האגרה במזומן בלבד.

אל: פקיד התביעות

_____ תאריך

הנדון: אישור תשלום אגרה – סעיף 327 לחוק

הנני לאשר שמר _____ ת.ז. _____ שילם אגרה בסך _____ ש"ח.

נספח ג'

.327

(א) בסעיף זה -

"מידע מטעה" - ידיעה כוזבת, בין בעל פה ובין בכתב, או מסמך מזויף; "מסמך" ו"זיוף" - כהגדרתם בסעיף 414 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(ב) הוכח להנחת דעתו של המוסד כי תובע גמלה או מקבל גמלה מסר למוסד מידע מטעה, ביוזעין, או נמנע מלמסור מידע ביוזעין שיש בכך כדי להשפיע על זכותו לגמלה, והמוסד החליט לדחות בשל כך את התביעה לגמלה, כולה או חלקה, או להפסיק בשל כך את תשלום הגמלה, כולה או חלקה, לפי הענין (בסעיף זה - החלטת המוסד), יחולו הוראות אלה: (1) נדחתה התביעה לגמלה במלואה או הופסק תשלום הגמלה במלואה -

(א) לא תוגש תביעה חוזרת לגמלה זהה (בסעיף זה - תביעה חוזרת) בעד תקופה של 90 ימים מהיום שבו הודע לתובע הגמלה או למקבל הגמלה על החלטת המוסד, אלא אם כן שילם למוסד דמי טיפול בסך 400 שקלים חדשים;

(ב) הוגשה תביעה חוזרת בטרם חלפו 24 חודשים קלנדריים מהחודש שבו הודע לתובע הגמלה או למקבל הגמלה על החלטת המוסד, תופחת הגמלה המשתלמת בעד התקופה הקובעת בשיעור של 25%; היתה התביעה החוזרת לגמלה שאינה משתלמת בעד תקופה מסוימת, תופחת אותה גמלה בשיעור האמור; לענין זה, "התקופה הקובעת" - שלושת החודשים הראשונים שלאחר הגשת התביעה החוזרת שבעדם זכאי התובע לגמלה;

(2) נדחתה התביעה לגמלה בחלקה או הופסק תשלום הגמלה

בחלקו - יחולו הוראות פסקת משנה (א) של פסקה (1), וכן תופחת הגמלה המשתלמת בעד שלושת החודשים הראשונים שלאחר החלטת המוסד בשיעור של 25%, ולענין גמלה שאינה משתלמת בעד תקופה מסוימת - תופחת אותה גמלה בשיעור האמור.

(ג) לענין סעיף זה יראו כתביעה חוזרת גם תביעה לגמלה זהה, שאינה בעד התקופה, שלגביה הוגשה התביעה שנדחתה בהחלטת המוסד או שבעדה שולמה הגמלה שתשלומה הופסק בהחלטת המוסד, לפי הענין.

(ד) החלטת המוסד שתקבל לאחר שניתנה לתובע הגמלה או למקבל הגמלה, לפי הענין, הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאחריותו הפלילית של תובע הגמלה או מקבל הגמלה.

(ו) הסכום האמור בסעיף קטן (ב)(1)(א) יעודכן ב-1 בינואר של כל שנה בהתאם לשיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד העדכון לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני 1 בינואר של השנה שקדמה לה, ויעוגל לשקל החדש הקרוב.

